

Ανησυχία και στην Αθήνα για το ράδι στην ενέργεια

Εκτιμάται ότι θα απαιτηθούν περισσότερα κονδύλια για τις επιδοτήσεις λογαριασμών

■ **ΣΤΗ ΝΟΥΜΕΡΟ ΕΝΑ** πηγή ανησυχίας για το οικονομικό επιτελείο της κυβέρνησης εξελίσσεται το ράδι στις τιμές της ενέργειας, καθώς θα απαιτηθεί ακόμα μεγαλύτερη συμμετοχή του κρατικού Προϋπολογισμού στις επιδοτήσεις των λογαριασμών ρεύματος, ενώ ταυτόχρονα θα ενισχυθεί η πληθωριστική πίεση που ασκείται στα εισοδήματα των νοικοκυριών. Με το φυσικό αέριο και τη χονδρεμπορική τιμή ρεύματος να σπάνε το ένα ρεκόρ μετά το άλλο, ανεβαίνει διαρκώς το κόστος των κυβερνητικών μέτρων στήριξης και ενισχύεται η αβεβαιότητα όσον αφορά τον σχεδιασμό της οικονομικής πολιτικής,

τόσο για τους τελευταίους μήνες του έτους όσο και για το προσχέδιο του κρατικού Προϋπολογισμού του 2023. Οι τιμές στην ενέργεια θα καθορίσουν σε έναν σημαντικό βαθμό το εύρος των παρεμβάσεων της κυβέρνησης που θα ανακοινώσει ο πρωθυπουργός από το βήμα της ΔΕΘ. Ζητούμενο είναι να βρεθεί η χρυσή τομή για ένα πακέτο παρεμβάσεων που θα είναι συμβατές αφενός με τις αντοχές της οικονομίας και αφετέρου με τις ανάγκες της κοινωνίας.

Αν και το ποσό για τις παρεμβάσεις ενίσχυσης των νοικοκυριών έχει αυξηθεί λόγω των εσόδων από τον τουρισμό, της πληρωμής φόρων, αλλά και του υψηλού πληθωρισμού, ο οποίος γεμίζει τα κρατικά ταμεία λόγω του ΦΠΑ, θεωρείται δεδομένη η ανάγκη για υψηλότερες επιδοτήσεις ρεύματος.

Επιπλέον, στελέχη του οικονομικού επιτελείου εκτιμούν ότι θα πρέπει να υπάρχουν έξτρα «πυρομαχικά» στο οπλοστάσιο του κράτους, καθώς ο ενεργειακός κολοσσός Gazprom απειλεί με περαιτέρω μείωση των ροών φυσικού αερίου και εκτόξευση των τιμών τους επόμενους μήνες, εξέλιξη που θα έχει εφιαλτικές διαστάσεις για όλη την Ευρώπη.

Στο υπουργείο Οικονομικών παρακολουθούν καθημερινά τη διακύμανση των τιμών στο φυσικό αέριο και στο ηλεκτρικό ρεύμα προκειμένου να διαπιστώσουν τις ανάγκες που δημιουργούνται. Η αρχική εκτίμηση, που προέβλεπε κόστος γύρω στα 800 εκατ. ευρώ στο πεντάμηνο Αυγούστου-Δεκεμβρίου, ήτοι περίπου 160 εκατ. ευρώ τον μήνα, για μέση χονδρική τιμή ρεύματος 240 ευρώ/MWh, έχει ανατραπεί εκ των πραγμάτων. Το οικονομικό επιτελείο βρίσκεται πιο κοντά στο τρίτο σενάριο που είχε εκπονήσει, σύμφωνα με το οποίο, εάν η χονδρική ρεύματος προσεγγίσει τα 400 ευρώ, τότε το κόστος για τις επιδοτήσεις θα ανέλθει κοντά στο 1,5 δισ. ευρώ. Την περασμένη Παρασκευή, η χονδρική τιμή ρεύματος στην ελληνική αγορά ανήλθε στα 449 ευρώ ανά μεγαβατώρα, ξεπερνώντας ακόμα και αυτή την πρόβλεψη. Οι εκτιμήσεις, μάλιστα, αναφέρουν ότι οι τιμές που επρόκειτο να ανακοινώσουν για τον επόμενο μήνα οι προμηθευτές ρεύματος θα είναι σημαντικά υψηλότερες σε σχέση με τον Αύγουστο (μπορεί να διαμορφωθούν σε 0,80 ευρώ ανά κιλοβατώρα), καθώς εκτίμηση του συνόλου του κλάδου είναι πως τον επόμενο μήνα θα καταγραφεί νέο ρεκόρ στην εγχώρια αγορά ηλεκτρισμού, λόγω της εκτίναξης των τιμών φυσικού αερίου. Σε μια τέτοια περίπτωση, όπως είναι φυσικό, θα πρέπει να ενισχυθούν ανάλογα και οι επιδοτήσεις από την πολιτεία για τον Σεπτέμβριο, ώστε οι τελικές λιανικές τιμές να παραμείνουν σε παρόμοια επίπεδα με αυτά του τρέχοντος μηνός. Αυτό σημαίνει ότι, από επιδοτήσεις 1,1 δισ. ευρώ του Αυγούστου, θα οδηγηθούμε σε επιδοτήσεις 1,5 δισ. ευρώ. Παράγοντες της αγοράς εκτιμούν ότι σε αυτό το κονδύλι θα συμμετάσχει ακόμη περισσότερο ο κρατικός Προϋπολογισμός έναντι του Αυγούστου, καθώς τον τρέχοντα μήνα δεν αυξήθηκαν αναλογικά τα έσοδα από τα υπερέσοδα των ηλεκτροπαραγωγών από τη χονδρεμπορική, λόγω αναπροσαρμογής προς τα πάνω των πλαφόν για τις αποζημιώσεις τους. Το πιο δυσμενές σενάριο που έχει εκπονήσει μέχρι στιγμής το οικονομικό επιτελείο προβλέπει ότι στην περίπτωση που η χονδρική τιμή του ρεύματος φτάσει στα 600 ευρώ θα απαιτηθούν 2,1 δισ., ήτοι πάνω από 420 εκατ. ευρώ τον μήνα για επιδοτήσεις λογαριασμών.

ΣΙΣΣΥ ΣΤΑΥΡΟΠΙΕΡΡΑΚΟΥ

το ίδιο το κόμμα του. Παρότι η Μόσχα ασκεί πίεση να τεθεί σε λειτουργία ο Nord Stream 2, οι Γερμανοί δεν είναι διατεθειμένοι να υποχωρήσουν. «Είμαστε αποφασισμένοι να μην παραδοθούμε στη Ρωσία και να μην ανοίξουμε τον αγωγό Nord Stream 2. Προτιμούμε έναν δύσκολο ενεργειακό χειμώνα, παρά να σπκώσουμε λευκή σημαία». Αυτή ήταν η άποψη του καγκελάριου Σολτς, όταν ρωτήθηκε για την πίεση που ασκεί η Μόσχα προκειμένου να ξεκινήσει τη λειτουργία του ο Nord Stream 2, με το γερμανικό υπουργείο Εξωτερικών να συμπληρώνει πως «εάν υποχωρήσουμε στο ζήτημα αυτό, θα πρόκειται για μια νίκη των αυταρχικών καθεστώτων που καταπατούν το Διεθνές Δίκαιο και θα μπορούν και στο μέλλον οι ισχυροί να επιτίθενται στους ανίσχυρους».

Την άποψη αυτή, για την ώρα, συμμερίζεται και μεγάλο μέρος της γερμανικής κοινωνίας, όπως δείχνουν και οι σχετικές δημοσκοπήσεις. Δηλαδή, πάνω από το 70% των πολιτών ζητά να μην υποχωρήσει η Γερμανία απέναντι στους ρωσικούς εκβιασμούς, ακόμη και αν έχουν μπροστά τους έναν σκληρό και ιδιαίτερα ακριβό χειμώνα.

Να σημειωθεί πως η εταιρεία φυσικού αερίου Gazprom μείωσε ακόμη περισσότερο τις τελευταίες εβδομάδες την παροχή φυσικού αερίου προς τη Γερμανία από τον αγωγό Nord Stream 1, με αποτέλεσμα την παρούσα στιγμή να βρίσκεται στο 20%.

Η Ρωσία χρησιμοποιεί ως πρόφαση μια τουρμπίνα που είχε σταλεί στον Καναδά για συντήρηση, επέστρεψε στη Γερμανία, αλλά τη στιγ-

μή αυτή η Μόσχα αρνείται να την παραλάβει, επικαλούμενη διάφορα τεχνικά και γραφειοκρατικά προβλήματα.

Ο Nord Stream 2

Στην ουσία, η Μόσχα εκβιάζει και στο θέμα αυτό, ζητώντας την ενεργοποίηση του αγωγού Nord Stream 2, ο οποίος δεν ξεκίνησε ποτέ τη λειτουργία του εξαιτίας της εισβολής της Ρωσίας στην Ουκρανία.

Η μείωση της ροής ακόμη περισσότερο προκαλεί μεγάλο πονοκέφαλο στις γερμανικές Αρχές για το τι θα αντιμετωπίσουν τον προσεχή χειμώνα. Παράλληλα, όμως, εκφράζεται η αισιόδοξη εκτίμηση ότι, εάν συνεχιστεί η εξοικονόμηση ενέργειας από τους πολίτες και τις βιομηχανίες, τα προβλήματα δεν θα είναι και τόσο μεγάλα.

Για παράδειγμα, σήμερα οι υπόγειες δεξαμενές φυσικού αερίου της Γερμανίας έχουν πληρότητα 71%. Στόχος είναι την 1η Δεκεμβρίου να βρίσκονται στο 95%, έτσι ώστε να μην αντιμετωπίσουν σημαντικά προβλήματα τον χειμώνα.

Ο στόχος αυτός φαίνεται δύσκολο να επιτευχθεί, όχι ωστόσο ακατόρθωτο. Να σημειωθεί πως σε γενικές γραμμές οι Γερμανοί πολίτες έχουν μειώσει κατά 15% τη χρήση ενέργειας σε όλες τις μορφές της και το ίδιο έχει γίνει στην Ελβετία, αλλά και στην Αυστρία, που αντιμετωπίζουν παρόμοια προβλήματα.

Για την εξοικονόμηση ενέργειας λαμβάνονται κάθε είδους μέτρα, σε κάθε επίπεδο. Για παράδειγμα, στο Βερολίνο και σε άλλες μεγάλες πόλεις της Γερμανίας, δεν φωτίζονται τη νύχτα τα δημόσια κτίρια και τα μνημεία. Τον χειμώνα, σύμφωνα με το σχέδιο του γερμανικού υπουργείου Οικονομικών, οι θερμοστάτες στα δημόσια κτίρια και στις κατοικίες δεν θα ξεπεράσουν τους 19 βαθμούς.